

DE ERHVERVSØKONOMISKE CENSORKORPS

ÅRSBERETNING2021

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Indledning.....	3
1.1. Sammenfatning af årsberetningen	3
1.2. Årsberetningens målsætning og målgruppe.....	4
2. Formandskabet og formandskabets arbejde.....	5
2.1. Formandskabet.....	5
2.2. Formandskabets arbejde	5
2.3. Samarbejdet med universiteterne	8
2.4. Opsummering af høringssvar	9
2.5. Opsummering af censormøder	11
2.6. Opsummering af udvalgsarbejde	11
3. Tilbagemeldinger fra censorerne	12
3.1. Temaer i 2020-21	12
3.2. Censorrapporter, statistik og overordnede kommentarer.....	15
3.3. Eksaminatorrapporter, statistik og overordnede kommentarer.....	18
4. Ankenævnsarbejdet.....	20
4.1. EØ.....	20
4.2. HD.....	22
5. Fakta om censorkorpset.....	23
5.1. Censorkorpsenes sammensætning	23
5.2. Censorernes aktivitet.....	24
5.3. Udvikling i STÅ-produktionen	25
5.4. Beskikkelser (efterbeskikkelser i perioden).....	26
6. Afsluttende bemærkninger.....	27

ÅRSBERETNING 2021

De Erhvervsøkonomiske Censorkorps

Beretningen dækker perioden 1.9.2020-31.8.2021

1. Indledning

Beretningen dækker både Censorkorpset for Erhvervsøkonomi og Censorkorpset for HD-uddannelserne. Med beskikkelsesperioden 2018-2022 og de tilknyttede valg til formandskaberne er der sammenfald mellem de to formandskaber med fælles formand (se afsnit 2. Formandskabet), og de – principielt – to censorkorps og formandskaber drives derfor i praksis som ét samlet censorkorps og formandskab.

De erhvervsøkonomiske bachelor-, master- og kandidatuddannelser udbydes på følgende universiteter: Aalborg Universitet (AAU), Aarhus Universitet – School of Business and Social Sciences (Aarhus BSS), CBS – Copenhagen Business School, Roskilde Universitet (RUC) samt Syddansk Universitet (SDU).

HD-uddannelserne udbydes på følgende universiteter: Aalborg Universitet (AAU), Aarhus Universitet – School of Business and Social Sciences (Aarhus BSS), CBS – Copenhagen Business School samt Syddansk Universitet (SDU).

1.1. Sammenfatning af årsberetningen

- Årsberetningen dækker både Censorkorpset for Erhvervsøkonomi og Censorkorpset for HD-uddannelserne. De to censorkorps drives i praksis som et samlet censorkorps og formandskab
- Beretningsåret har været præget af, at stort set alle eksaminer har været afviklet som enten on-line eksaminer eller take-home-assignments på grund af corona-situationen. Dette har stillet store krav til såvel censorer som studerende og universiteter. Det er Censorformandskabets oplevelse, at alle parter har udvist stor omstillingsparathed og har ydet det nødvendige for at håndtere de nye situationer
- Samarbejdet med universiteterne har været præget af, at corona-situationen har sat rammerne dels for mødemuligheden dels for hovedemnet på dagsordenen. Den tætte og konstruktive dialog har imidlertid vist sit værd under omlægningen af eksamenssituationen
- Corona-situationen har også præget Censorformandskabets arbejde i forhold til censorerne således, at dette alene har foregået som elektronisk kontakt – ud over et enkelt kursus med fysisk fremmøde for nye censorer
- Erfaringerne fra on-line eksamen er løbende opsamlet fra censorerne via censorindberetningerne, tværgående censur og on-line møde med censorkorpset. Selvom on-line eksamen også har fordele eksempelvis at censors "mobilitet" øges, håber Censorformandskabet, at universiteterne vender tilbage til eksamen med fysisk fremmøde så hurtigt, som dette er sundhedsmæssigt forsvarligt. Dette blandt andet for at bevare nærværet i eksamenssituationen og reducere mulighederne for snyd
- Censorerne påpeger, at muligheden for en ensartet og pålidelig bedømmelse er under pres på grund af reduktion af eksamenstiden. Dette er især gældende for eksaminer af 15-20 minutters varighed samt afgangsopgaver med eksaminationstid under 45 minutter
- Eksaminatorindberetningerne har stigende svarprocent og udviser fortsat meget positive svar med ganske få konkrete undtagelser, som der tages hånd om i et samarbejde mellem det pågældende universitet og Censorformandskabet

- Antallet af ankesager er faldet i forhold til forrige beretningsperiode, men udviser over en årrække en fortsat stigende tendens. Arbejdet i ankenævnene styrkes med henblik på fortsat at sikre og øge ensartetheden
- Censorformandskabet har forberedt den forestående nye beskikkelsesperiode med blandt andet en ny fagkvalifikation for censorer, som har til formål at forbedre match mellem censors kvalifikationer og den enkelte censuropgaves indhold
- For at øge andelen af kvindelige censorer i det kommende censorkorps har Censorformandskabet besluttet at gennemføre en målrettet hvervekampagne
- Censorformandskabet kan konstatere, at omkostningen til at drive censorinstitutionen er faldet med ca. 25% pr. STÅ over de seneste 2 formandskabsperioder (8-årig periode).

1.2. Årsberetningens målsætning og målgruppe

Målsætning for årsberetningen

Årsberetningen har til formål dels at redegøre for censorkorpsets grundlæggende kvalitetsarbejde i forbindelse med afvikling af eksamener på universiteterne, dels at redegøre for Censorformandskabets overordnede målsætninger for beskikkelses- og valgperioden samt det løbende arbejde i beretningsperioden. Desuden anføres en status over censorkorpsets sammensætning ultimo beretningsperioden.

Målgrupper for årsberetningen

Årsberetningen er først og fremmest henvendt til universiteterne som grundlag for Censorformandskabets dialog med de respektive universiteter jf. formandskabets opgaver ifølge de respektive eksamensbekendtgørelser. Derudover har årsberetningen censorkorpsets censorer samt Styrelsen for Uddannelse og Forskning som målgrupper i orienterende forstand.

2. Formandskabet og formandskabets arbejde

2.1. Formandskabet

Formandskabet udgøres i beretningsperioden af:

Censorformand EØ og HD	René la Cour Sell <i>Direktør, cand.scient.soc., HA</i>
Censornæstformand/kontaktcensor Aalborg Universitet, AAU, samt HD ¹	Mogens Brock <i>Indehaver – rekrutteringskonsulent, cand.merc.</i>
Censornæstformand/kontaktcensor Aarhus Universitet, Aarhus BSS, samt HD ²	Annette Bang Andersen <i>Virksomhedsejer, cand.merc. og E*MBA</i>
Censornæstformand/kontaktcensor Copenhagen Business School, CBS	Maria From <i>Direktør, cand.scient.soc., HA</i>
Fungerende kontaktcensor Roskilde Universitet, RUC	René la Cour Sell <i>Direktør, cand.scient.soc., HA</i>
Censornæstformand/kontaktcensor Syddansk Universitet, SDU	Mads Henriksen <i>CFO, cand.merc., HD(O), MBA</i>

2.2. Formandskabets arbejde

Formandskabets målsætninger for beskikkelsesperioden

Formandskabets målsætninger for beskikkelsesperioden er:

1. Kvalitetssikring af eksamensformer og bedømmelse
 - a. Kvalitetsudfordring ved mundtlig eksamen på 20 minutter, jf. censorindberetninger
 - b. Redskaber og procedurer til at fange snyd og plagiering
 - c. Målbeskrivelsernes egnethed til en ensartet og pålidelig bedømmelse
2. Målbeskrivelsernes kvalitet og egnethed som grundlag for vurdering af de studerende
3. Faglig vurdering af ansøgere – procedure
4. Samarbejde med andre censorkorps
5. Udarbejdelse af on-line censormanual, herunder forslag til indhold
6. Afbureaukratisering
 - a. Forenkling af procedurer for vederlags- og rejseafregning, herunder udarbejdelse af best practice til inspiration for universiteterne.

Formandskabet har gennemført en selvevaluering i 2021, som tog udgangspunkt i dels formandskabets målsætninger for beskikkelsesperioden dels funktionsbeskrivelserne for henholdsvis censorformand og censornæstformand. Det enkelte medlem af Censorformandskabet vurderede såvel egen indsats som en fælles vurdering af status på opfyldelse af det samlede formandskabs målsætninger. Formandskabet vurderer, at der arbejdes med alle målsætninger blandt andet gennem dialog med universiteterne samt tværgående censur. Ligeledes er der ved Censorformandskabets egen indsats arbejdet med enkelte af målsætninger, herunder specielt samarbejde med andre censorkorps samt udarbejdelse af on-line censormanualer. Endvidere blev det besluttet at gennemgå funktionsbeskrivelserne for formand og næstformænd forud for valget til formandskabet i 2022.

¹ Kontaktcensor for: HD Innovation Management, HD Supply Chain Management, HD Finansiell rådgivning, HD Finansiering, HD International Business, HD Marketing Management, HD Regnskab og økonomistyring

² Kontaktcensor for: HD 1. del, HD Organisation og Ledelse, HD Økonomistyring og procesledelse

Emner drøftet på formandskabsmøderne

- Proceduren for genbeskikkelse for perioden 2022-26, herunder udarbejdelse og kommunikation af kriterier for af-/genbeskikkelse. Besluttet at den enkelte ansøgning vurderes substantielt med inddragelse af følgende forhold:
 - krav om uddannelse på kandidatniveau, også i HD-censorkorpset
 - krav om 10 års praksiserfaring
 - dokumentation for fagligt niveau i form af eksamensbevis skal være vedlagt ansøgningen
 - max 2-3 fagkvalifikationer pr. uddannelse
 - eksaminatorrapporterne inddrages som vurderingskriterium
 - den motiverede indstilling fjernes
- Metode for faglig vurdering af ansøgere til censorkorpset. Der er indgået aftale med CBS om at indgå i den faglige vurdering af ansøgerne
- Rekruttering af flere kvindelige censorer. Da andelen af kvindelige censorer i censorkorpset er for lav i forhold til Ministeriets forventninger/ønsker, har Censorformandskabet besluttet at søge ekstern bistand til gennemførelse af en særlig hvervekampagne for at tiltrække kvindelige kvalificerede ansøgere til censorkorpset 2022-26
- Revision af funktionsbeskrivelsen for henholdsvis censorformand og censornæstformand. Som en konsekvens af selvevaluering og som forberedelse for et nyt formandskab er funktionsbeskrivelserne justeret til nuværende praksis
- Ny spørgeramme for censorrapporteringen er udarbejdet og implementeres pr. 01.09.21
- 20 minutters mundtlig eksamen fremhæves i censorrapporterne som utilstrækkelig til at sikre en ensartet og pålidelig bedømmelse – specielt et problem for eksamination af svage studerende. Censorformandskabet har tidligere uden held forsøgt at få et klart billede af udviklingen i antallet af eksaminer af 20 minutters varighed eller kortere. Formandskabet har derfor udarbejdet et arbejdsgrundlag for gennemførelse af en ny analyse til afdækning af omfanget af eksaminer af 20 minutters varighed eller kortere pr. studerende. Arbejdsgrundlaget overdrages til det nye formandskab for perioden 2022-26 med henblik på gennemførelse af analysen
- Ankenævnsarbejde. For at styrke censorkorpsets kompetencer i ankesagsarbejdet har Censorformandskabet udarbejdet en bruttoliste over censorer, som udpeges til at indgå i ankesagsbehandling. Ved at centrere opgaven på færre censorer sikres, at disse censorer oparbejder indsigt og rutine i ankenævnsarbejdet
- Fortrolighedserklæring for censor. Opbakning til Aarhus BSS i deres vurdering af, at censors fortrolighed er dækket via forvaltningsloven, hvorfor der ikke er grundlag for, at virksomheder kræver en særlig fortrolighedserklæring fra censor i forhold til den specifikke censuropgave
- I Uddannelses- og Forskningsstyrelsens hyrdebrev fra december 2018 blev der henvist til, at den timelønnede undervisning ville blive overenskomstdækket. Da Cirkulære vedr. censorvederlag hænger sammen med timelønscirkulæret var der en forventning om, at bestemmelser vedr. censorvederlaget ville blive enten overenskomstdækket eller i hvert fald opdateret. Overenskomstdækningen skete dog alene for universitetsområdet, så timelønscirkulæret - og dermed vederlagscirkulæret - er fortsat i anvendelse på de øvrige videregående uddannelsesområder
- Kontaktcensors deltagelse i aftagerpaneler hos kontaktuniversitet. For at sikre en endnu tættere kobling mellem det enkelte universitet og kontaktcensor har Censorformandskabet taget kontaktcensors deltagelse i aftagerpaneler op på kontaktmøderne med universiteterne. Dette har medført en øget men dog langt fra fuldstændig deltagelse fra kontaktcensor i aftagerpaneler
- GDPR. Ministeriet har i 2019 stillet censorkorpsene i udsigt, at der skulle komme en vejledning om censorkorpsenes rolle/ansvar i forhold til GDPR. Ministeriet har af brev pr. juli 2021 præciseret, at censorkorps anses som en selvstændig offentlig myndighed og er derfor forpligtiget til at følge databeskyttelseslovgivningen. Censorformandskabet derfor nu igangsat udarbejdelse og implementering af en GDPR-strategi i såvel EØ- som HD-censorkorpset

- Censorforeningen. Det Erhvervsøkonomiske Censorkorps ønsker til Censorforeningens arbejde er drøftet med følgende resultat: Foreningen skal forholde sig til det aggregerede niveau som fx aflønningsvilkår, formandskabernes sekretariatsbetjening, GDPR, udviklingsrammerne for et allokeringssystem m.v.
- Samarbejde med andre censorkorps. Der arbejdes kontinuert på at øge samarbejdet med andre censorkorps for herigennem at opnå mere volumen
- Sekretariatets ressourcer i forhold til opgavemængden.

Herudover ønsker Censorformandskabet særligt at fremhæve følgende områder, som er uddybet i afsnit 3.1:

- Tværgående censur
- On-line eksamen i både vinter- og sommerterminen 2020/21
- Udarbejdelse af ny fagkvalifikation for censorer samt præcisering af censuropgavens faglige fokus
- Universiteternes spørgeskemaer vedr. faglig kvalitet – Assurance of Learning som en del af universiteternes akkreditering.

Optimering af driften af formandskabet og Sekretariatet

Censorformandskabet arbejder løbende på at optimere driften af både formandskab og sekretariat. Gennem de seneste to beskikkelsesperioder har formandskabet gennem en række tiltag taget initiativ til at nedjustere bevillingen. Sekretariatet betjenes af en fuldtidsansat sekretariatschef og 2 deltidsansatte studentermedhjælpere. Det skal bemærkes, at Sekretariatet i perioden har overtaget opgaven med censorallokeringen for uddannelsen i Statskundskab. I samme periode er såvel antallet af medlemmer som antallet af møder i formandskabet reduceret, idet Censorkorpset for Erhvervsøkonomi og Censorkorpset for HD-uddannelserne reelt driftes sammen og formandskaberne fungerer som et samlet formandskab. Dette har samlet set medført en mulighed for at reducere bevillingen med ca. 12%, en reduktion som universiteterne har taget imod.

Samtidigt er produktionen øget væsentligt. STÅ-produktionen er i perioden 2014-2020 steget med knap 20 % (se afsnit 5.3 for udviklingen i STÅ-produktion). Stigningen i STÅ-produktionen kombineret med en reduktion i formandskabets bevilling medfører, at omkostningen pr. STÅ er faldet med godt 25 % fra 2014 til 2020.

Med implementering af Censor IT i 2013 er der endvidere sket en stor administrativ lettelse af censorallokeringen - særligt på universiteterne - samtidig med at det nu er sikret, at censorallokeringen følger gældende regler.

Opsummering af kontaktmøder med universiteterne

Censorformandskabets kontaktmøder med universiteterne er i beretningsperioden afholdt som følger:

- RUC: 16.3.2021
- AAU: 16.12.2020
- SDU: 27.11.2020
- Aarhus BSS: 12.11.2020
- CBS: 05.2.2021

Kontaktmøderne er dialogbårne og adresserer dels generelle punkter, dels universitetsspecifikke punkter. Det generelle udgangspunkt for dagsordenen for kontaktmøderne 2020-21 fremgår nedenfor. Dialogen tog udgangspunkt i punkterne, men der var ikke tale om en minutøs gennemgang af de enkelte punkter. Denne opsamling medtager de overordnede drøftelser med universiteterne.

De generelle punkter var:

- Dialogen med universiteterne, herunder høring af Censorformandskabet ved ændringer i studieordninger på bachelor, kandidat, master og HD
- Opsamling fra censorrapporterne ved censornæstformanden
- Censorrapportering: Spørgeramme under revision. Med udgangspunkt i et arbejde under Styrelsen for Uddannelse og Forskning med at skabe større ensartethed i rapporteringen fra de enkelte censorkorps arbejder Censorformandskabet på en revision af spørgerammen for censorrapporterne
- Corona-situationen – effekter, erfaringer og fremtidsperspektiver: Universitetets erfaringer med eksamen som videokonference, skriftlige stedprøver/konvertering af disse m.v. Derudover i hvilket omfang, der fremadrettet planlægges med eksamen som videokonference, herunder hvordan universitetet sikrer, at sikkerhedsforanstaltningerne i forbindelse med afholdelse af fjerneksamen svarer til, hvad der almindeligvis gælder for afvikling af prøven
- Ankenævn: Faste ankenævnsensorer og vilkår for ankenævnsbehandling. Formandskabet arbejder på at etablere en fast pulje af censorer til deltagelse i universiteternes ankenævn. Samtidig er formandskabet i stigende grad opmærksom på de meget store forskelle i praksis mellem universiteterne samt, om ankenævnsformanden får den juridiske og administrative støtte fra universitetet, som er påkrævet. Formandskabet mener, at ankenævnsformanden skal have afgørende indflydelse på, hvordan ankenævnsbehandlingen skal forløbe på det praktiske og administrative niveau
- Anvendelse af målbeskrivelse og karakterbekendtgørelse ved votering og tilbagemelding. Formandskabet kan fra blandt andet erfaringerne fra tværgående censur konstatere, at det fortsat synes meget udbredt, at målbeskrivelserne og karakterbekendtgørelsen ikke konsekvent anvendes ved bedømmelse af de studerende.

2.3. Samarbejdet med universiteterne

Ud over det generelle samarbejde med alle universiteter, har kontaktcensorerne løbende kontakt til deres respektive universiteter. Dette samarbejde er alle steder præget af en god og konstruktiv dialog omkring konkrete aktuelle emner for det enkelte universitet ofte med afsæt i censorrapporter, ankenævnsarbejdet og den tværgående censur. Kontaktcensorerne kan fremhæve følgende væsentlige aktiviteter i samarbejdet mellem universitetet og Censorformandskabet:

RUC

- Dialog om censorudpegning til HA-sporet på SamBach. Censorkorps er Politik, Samfund og Globale forhold, hvor censorudpegning og fagkvalifikationer er under revision i forbindelse med genbeskikkelse af korpset i 2022.
- Sparring om såvel bachelor- som kandidatreformerne
- Sparring om etablering af cand.merc.-uddannelse (i Virksomhedsledelse)

AAU

- Kontaktcensor har i perioden haft tre forskellige kontaktpersoner til AAU, og det har været vanskeligt at etablere kontakt til disse.
- On-line eksamen har været i fokus. I langt overvejende grad er det gået rigtig godt; men det er en metier, som stadig skal læres
- AAU har på egen foranledning lavet en række undersøgelser blandt de studerende, hvor der ligeledes var tilfredshed med afviklingen af eksamen on-line. Dog med twist i retning af, at de studerende sædvanligvis gerne havde haft et fysisk fremmøde
- Der har været en uenighed mellem en censor og eksaminator, men omfanget af uenighed må generelt siges at være absolut i den lavere ende.
- Anvendelsen af 20 minutters eksamen har ikke været særlig udbredt på AAU

SDU

- Det har været specielt glædeligt at se, at målbeskrivelse og karakterbekendtgørelse nu anvendes meget bredt.

- Drøftelse af problemstillingerne omkring 30 minutters eksaminer med afgangseksaminer for bachelorer, hvor der er for lidt tid til eksamination, vooting og især tilbagemelding til den studerende
- Læring under corona-situationen; herunder afholdelse af undervisning og eksaminer
- Der har været overraskende få problemstillinger i forbindelse med on-line eksamener; mest af teknisk karakter
- Problemstillingen omkring plagiering ser ud til at være vokset pænt i omfang under nedlukningen. Det er mest udbredt på mange skriftlige opgaver på bacheloruddannelsen.
- Der har i perioden været to straks-adviseringer fra censorer, som har været gennemgået og behandlet.

Aarhus BSS

- Med afsæt i erfaringerne fra on-line eksamen ved sommerterminen 2020 blev et "code of conduct"/guidelines for censorer ved on-line eksamen drøftet. Fokus for guidelinen: at censor skal indgå i eksaminationen og tilbagemeldingen, men ikke overtage eksaminationen/tage al taletiden samt, at et kort formøde med eksaminator for at aftale rollefordeling kan være en god ide
- Drøftelse af hensigtsmæssigheden af censorrapporternes spørgsmål vedr. faglig vurdering og hvor vidt vurderingen af fagligt niveau med fordel kunne være et tema i Tværgående censur
- Drøftelse af ankenævnenes arbejde, herunder fordelene ved at have en mindre bruttoliste af ankenævns-medlemmer
- Drøftelse af Aarhus BSS' indsats for at øge anvendelsen af målbeskrivelse og karakterbekendtgørelse blandt eksaminatorer ved såvel bedømmelse som klagesagsbehandling
- Drøftelse af erfaringerne med on-line undervisning og eksamen. Aarhus BSS ønsker mest mulig undervisning gennemført på campus. Ligeledes ønskes alle mundtlige prøver gennemført som stedprøver på campus, dog laves undtagelser for studerende/eksaminator, som ikke kan komme ind i DK. Alle skriftlige prøver ønskes gennemført som stedprøver på campus – alternativt som take-home assignments
- Drøftelse af snyd og plagiering. Aarhus BSS har øget overvågningen ved sommerekksamen 2021, hvilket har medført flere snyd-/plagieringsafgørelser
- Drøftelse og håndtering af enkelte konkrete uoverensstemmelser mellem censor og eksaminator

CBS

- Drøftelse af omlægning til on-line prøver på grund af corona-situationen, herunder tid og kvalitet samt CBS' tiltag til forebyggelse af snyd
- CBS har gennemført to surveys i hhv. vinteren 2020/2021 og i forår/sommer 2021 vedr. erfaringer med brug af eksamensplatforme ved mundtlige on-line prøver i corona-situationen med henblik på at optimere den generelle service.
- CBS har iværksat diverse tiltag for at forebygge og mindske risiko for snyd ved on-line prøver som følge af omlægningen af prøver på grund af corona-situationen
- Drøftelse af kvalitet og tid til mundtlige prøver
- Fortsat fokus på læringsmål, herunder sikring af at læringsmål/eksplicite bedømmelseskriterier for alle delprøver klart fremgår af alle kursusbeskrivelser/studieordninger
- CBS arbejder på at implementere et nyt system, som kan ensarte vederlagsudbetaling og udgiftsrefusion til censorerne på tværs af CBS
- Der er afgivet høringssvar vedr. studieordningsændringer i en række uddannelser, jf. punkt 2.4.

2.4. Opsummering af høringssvar

Studieordning på RUC

Studieordningen til Cand.merc. i Virksomhedsledelse har været i høring. Ud over bekymring om censordækningen i sam.bach.-delen af uddannelsen har Censorformandsskabet ikke haft indsigelser til studieordningen.

Studieordninger på AAU

Der er med 2 dages høringsfrist modtaget en studieordning vedr. Cand.merc.aud. Censorformandskabet har intet at bemærke til studieordningsændringen.

Studieordninger på SDU

Der er ikke afgivet høringssvar vedr. studieordningsændringer, da ingen høringssvar har været forelagt Censorformandskabet.

Studieordninger på Aarhus BSS

Censorformandskabet har i juli og september 2021 afgivet høringssvar til Aarhus BSS vedr. ændringer i uddannelsesopbygning samt prøve- og eksamenssystemet i flere studieordninger vedr. HD, cand.merc. og cand.soc. Ændringerne har særligt omfattet:

- Omlægning af HD-studiets 2. del, hvor 4 linjer nedlægges og 1 ny linje etableres
- Etablering af en ny engelsk sproget cand.soc.-linje i Business Psychology
- Omlægning af flere fag på cand.merc.-linjerne inkl. justering af ekstern/intern censur.

Censorformandskabet bemærker særligt:

- Alle uddannelser har minimum 1/3 ECTS med ekstern censur
- Varigheden af mundtlige prøver reduceres nogle steder til 20 minutter pr. studerende (15 minutter ved gruppeprøver), hvilket er utilstrækkeligt ved ekstern censur.

Studieordninger på CBS

Censorformandskabet har i juli 2021 afgivet et høringssvar til CBS vedr. ændringer i prøve- og eksamenssystemet i flere studieordninger på CBS, herunder på EØ-området samt HD-området.

Censorformandskabet konstaterer, at en række af ændringerne er justeringer af hvilke prøver, der er underlagt henholdsvis intern og ekstern bedømmelse. I tråd med Censorformandskabets målsætninger har Censorformandskabet særlig fokus på - jf. også høringssvar på hjemmesiden Censorerne.dk:

- Varighed af mundtlige prøver ved korte eksaminationstider - også af gruppeprøver, hvor individuel bedømmelse tillige skal sikres
- Eksplicitte kriterier for at bestå obligatoriske aktiviteter som i visse tilfælde er en forudsætning for at blive indstillet til prøver
- Klare og eksplicitte bedømmelseskriterier for alle prøver - også for delprøver - så transparens sikres
- At der er god tid til høring ved nye uddannelser og studieordninger, herunder kursusbeskrivelser

Uddannelsesevalueringer på Aarhus BSS

I henhold til Aarhus Universitets kvalitetspolitik på uddannelsesområdet har Aarhus BSS i 2021 gennemført den 5-årige selvevaluering for uddannelserne:

- Masteruddannelsen i Business Administration (MBA)
- Kandidatuddannelserne i revision: Cand.merc.aud og Erhvervskandidatuddannelsen i revision.

Censorformandskabet har noteret sig, at ovenstående uddannelsesretninger overordnet set har det godt og tager hånd om de problemer, der opstår. Af specifikke opmærksomhedspunkter har Censorformandskabet påpeget:

- Den høje beskæftigelsesgrad for graduates på begge uddannelser
- Omlægningen af MBA-uddannelsen og initiativerne for at samle studerende og alumnes om specifikke faglige emner har styrket uddannelsen
- En ensidig undervisningsform (forelæsning) kan være bidragende til de revisionsstuderendes lave vurdering af det sociale miljø inklusiv de ringe muligheder for at skabe relationer til andre studerende
- Den forskellige opfattelse af og resultat af uddannelsen hos de 2 typer af revisionsstuderende er påfaldende, da uddannelserne er ens.

Bekendtgørelsesændringer

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen udsendte i sommeren 2021 en række bekendtgørelsesændringer i høring. Der er tale om en større omlægning af eksamens- og karakterbekendtgørelserne, hvor blandt andet bestemmelserne vedrørende karakterafgivning m.v. flyttes til eksamensbekendtgørelserne, og bestemmelserne vedrørende censorkorps flyttes til en ny, særskilt bekendtgørelse.

I det fremlagte forslag til en censorbekendtgørelse er der i opbygningen af bekendtgørelsen valgt et institutionelt udgangspunkt i opdelingen. HD-uddannelserne – der alene udbydes på universiteterne AAU, Aarhus BSS, CBS og SDU – er derfor foreslået henregnet til reglerne under universiteterne, samt at HD-uddannelserne fremover betjenes af Censorkorpset for Erhvervsøkonomi.

De ændrede bekendtgørelser var ikke udsendt ved beretningsperiodens afslutning, og de faktiske ændringer er derfor ikke Censorformandskabet bekendt.

2.5. Opsummering af censormøder

På grund af corona-situationen har det ikke været muligt at afholde fysiske censormøder. Der har i stedet været afholdt et webinar. Webinaret blev afholdt primo maj med deltagelse af 215 censorer. Fokus for webinaret var forberedelse til afvikling af den forestående eksamenstermin, som for langt hovedparten af eksamenerne blev gennemført on-line. Webinaret havde følgende fokuspunkter:

- Præsentation af temaerne fra tværgående censur med opfordring til, at alle censorer kigger efter disse elementerne
- Orientering om ekspertgruppen for eventuel ændring af karakterskalaen
- Sned/plagiering - opmærksomhed og håndtering omkring dette.

I perioden har der på grund af corona-situationen kun været afholdt et enkelt obligatorisk introduktionsmøde for nye censorer.

2.6. Opsummering af udvalgsarbejde

Ekspertgruppe vedr. karakterskalaen

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen nedsatte i 2020 en ekspertgruppe, der skulle kigge på forskellige modeller for en ny eller revideret karakterskala for at imødegå nogle af de identificerede problemer med den nuværende skala. Ekspertgruppens rapporten udkom 30.9.2020.

Ekspertgruppen skulle ikke pege på en anbefalet model, men opregne fordele og ulemper ved de modeller, der var fastlagt i kommissoriet. Argumentationen i rapporten peger dog på en justeret udgave af 7-trinsskalaen med kun én dumpekarakter, dvs. 00 - 2 - 4 - 6 - 8 - 10 - 12. Samtidig skal trinbeskrivelserne undergå en gennemgribende revision, så fokus på fejl og mangler fjernes. Skalaen vil med trinene for bestået (2-12) i øvrigt have samme antal trin som 13-skalaens beståede karakterer bortset fra 13, dvs. karaktererne 6-11. Dermed vil skalaen have samme detaljeringsgrad, dog uden en karakter for den exceptionelle præstation, hvilket ekspertgruppen mener skal løses på anden vis.

Censorformandskabet tilgang til arbejdet i ekspertgruppen har været, at karakterskalaen ikke skal ændres grundlæggende, men revideres således, at der er lige langt mellem trinene i skalaen, ligesom det er unødvendigt med to dumpekarakterer. Ekspertgruppens rapport ligger derfor tæt op ad Censorformandskabets holdning til en fremtidig karakterskala.

3. Tilbagemeldinger fra censorerne

3.1. Temaer i 2020-21

Tværgående censur

I 2021 har Censorformandskabet i lighed med tidligere år i forbindelse med sommereksamen gennemført en tværgående censur, som har til formål at undersøge kvaliteten af specifikke emner på tværs af universiteterne. Den tværgående censur blev gennemført af erfarne censorer, som havde meldt sig efter opslag. På opfordring af universiteterne har tværgående censur i 2021 været fokuseret på tværinstitutionelle observationer på "ensartede" uddannelser, hvorfor tværgående censur primært har været gennemført på bachelorprojekter, kandidatspecialer, HD-afgangsprojekter og MBA-projekter. Emnerne for observation og fundene ved observation af emnerne var følgende:

- Emne: On-line eksamen (problemer, tilgang, observationer)
 - Fund:
 - Snød er vanskeligere at opdage
 - Korte on-line eksaminer er udfordret (20 minutters eksaminer)
 - I eksamenssituationen opleves en unaturlig og fastlåst talerrække, ligesom det ikke er muligt at anvende kropssprog. Dette resulterer ofte i, at censor har vanskeligt ved at komme til orde
 - Eksamenstiderne bliver lagt tæt, hvilket kan skabe forsinkelser, når censor skal logge af/på mødefora
 - Generelt opleves det som et problem, at der ikke er lagt pauser ind mellem eksamen ved on-line eksamener
 - Der mangler en systematik for, hvordan der kommunikeres med de studerende ved forsinkelser
 - Zoom opleves som det bedste redskab til mundtlig eksamen. Teams mangler "venteposition" til de studerende under voteringen. Skype for Business kræver særlige drivere
 - Minimalt med tekniske problemer, men ved problemer er adgangen til teknisk support forskellig universiteterne imellem
 - Der bør være et kodeks for, at der ved scanning af den studerendes lokale ikke kommenteres på indretning, oprydning m.v.
 - Det er et plus, at transporttiden falder bort ved on-line eksaminer, og det giver mulighed for at censurere i hele landet.
- Emne: censors tidsforbrug (udbud, allokering og faktisk afregning)
 - Fund:
 - Større eksaminer, fx afgangsp projekter, tager længere tid end der honoreres for
 - Forvotering/formøder bliver ikke honoreret. Forudgående drøftelser af opgaver m.v. bør regnes som en del af eksamenstiden
 - Differentieret normer er et problem, især CBS nævnes her og en enkelt censor nævner, at CBS bevidst fravælges, fordi universitetet aflønner mindre end andre universiteter
 - Pauser mellem on-line eksaminer honoreres som udgangspunkt ikke – sker ved enkelte uddannelser på Aarhus BSS.
- Emne: Tid til eksamen (er det nok tid til at give en ordentlig kvalitet)
 - Fund:
 - For kort tid ved kortere eksaminer til både at dokumentere med studiekort og checke lokale
 - 20 minutters eksamen er alt for lidt både i tilfælde hvor den studerende skal trække spørgsmål og hvor den studerende starter med eget oplæg baseret på et skriftligt produkt

- For kort tid ved både bachelor- og master-eksaminer. Bacheloreksaminer bør være mindst 45 minutter ved 1 studerende
 - Afgangseksaminer (bachelor, kandidat, master og HD) af 60 minutters varighed pr. studerende giver tid til både forvotering, udprøvning, votering og feed-back
 - Censor når ikke at stille spørgsmål, og det kan føles forstyrrende, når censor bryder ind for fx at gøre opmærksom på tiden eller har et spørgsmål.
- Emne: Anvendelse af målbeskrivelse og karakterbekendtgørelse ved votering og tilbagemelding
 - Fund:
 - Stor forskel på hvorvidt de enkelte vejledere/undervisere tager udgangspunkt i læringsmålene, det opleves dog lidt bedre end sidste år, selvom flere eksaminatorer først tager udgangspunkt i læringsmålene, når censor gør det
 - Generelt kan læringsmålene blive skarpere/tydeligere. Som det gode eksempel fremhæves læringsmålene på Aarhus BSS, hvor læringsmålene følgerne projekternes opbygning
 - Vægtning af de enkelte læringsmål kan skabe uenighed mellem bedømmere
 - Det er stadig en udfordring, at de studerende ikke kender læringsmålene, men arbejder ud fra en opgavevejledning fra underviser, som ikke altid inkluderer alle læringsmål – dette kan skabe problemer under votering.
 - Emne: Andre interessante observationer
 - Fund:
 - Der er stadig eksempler på bachelorprojekter uden mundtlig udprøvning ved samarbejde mellem Flensburg/Sønderborg (SDU)
 - Der mangler vejledning til, hvordan bedømmerne skal forholde sig til plagiering.
 - Fortsat vanskeligheder med universiteternes plagieringskontrol. Eksempelvis opfattes Urkund-rapporter som svære at afkode
 - Enkelte uhensigtsmæssigheder i forbindelse med planlægningen af eksamen: En seneste vote-ringsdato er blevet rykket, så det skulle ske en uge tidligere end først oplyst. Ligeledes blev en eksamen rykket uden begrundelse
 - Generelt god ensartethed i bedømmelserne.

Fundene fra den tværgående censur drøftes med universiteterne på førstkomende dialogmøde. De specifikke fund vedrørende det enkelte universitet indgår i den løbende dialog mellem kontaktcensor og på-gældende universitet.

On-line eksamen

Stort set alle eksaminer i årsberetningens periode er gennemført som on-line eksamen eller som skriftlige take-home-assignments. Enkelte eksaminer i efteråret 2020 og i juni 2021 er på enkelte universiteter gen-nemført som fysisk eksamen på campus.

Censorformandskabet har med stor tilfredshed konstateret, at censorerne har udvist ekstrem fleksibilitet i forhold til at få eksamensterminerne med on-line eksamination afviklet under vanskelige omstændigheder. Censorformandskabet vil derfor gerne udtrykke stor ros til den enkelte censor for den udviste forandrings-parathed.

Censorformandskabet har løbende været i kontakt med det enkelte universitet i forhold til afviklingen af eksamen for herigennem at formidle oplevelser mellem censorerne og universiteterne. Censorformandska-bet har oplevet denne dialog som respektfuld og løsningsorienteret og et bidrag til, at on-line eksamen trods alt har forløbet forholdsvis problemfrit. Censorformandet har endvidere indhentet feed-back fra cen-sorerne.

Det er formandskabets vurdering, at både uddannelsesinstitutioner, eksaminatorer, censorer sammen har gjort en ekstraordinær og meget fleksibel indsats i forhold til at få afviklet prøverne på bedst mulig vis under de givne omstændigheder og vilkår, som corona-situationen har sat gennem det seneste 1½ år.

Det er censorformandskabets holdning, at prøver til enhver tid skal afvikles sundhedsmæssigt forsvarligt, så både studerendes, eksaminatorernes og censorernes sundhed og sikkerhed vægtes højest.

Erfaringerne har blandt andet vist, at nogle censorer har fremhævet fordele i form af sparet transporttid, mulighed for at være censor på uddannelsesinstitutioner, der ligger længere væk fra bopælen, og dermed en større tilbøjelighed til at tage enkeltopgaver.

Andre censorer fremhæver ulemper i forbindelse med eksamenssituationen blandt andet i form af rammerne for on-line prøver, dårligere muligheder for at afkode og afhjælpe studerendes nervøsitet samt at rammerne for dialogen giver færre muligheder for censor til at udnytte de "naturlige pauser" der opstår under prøven til at komme med spørgsmål, da man mere "taler efter tur". Samtidig besværliggøres forvotering, ligesom de tekniske rammer for prøven har medført øget tidsforbrug. Endelig er manglende festligholdelse ved afsluttende on-line kandidat- og bachelorforsvar fremhævet. En af de største ulemper skal dog findes i den øgede mulighed for eksamenssnyd, som on-line eksamen giver mulighed for – herunder censors manglende mulighed for at sikre, at det faktisk er den studerende uden hjælp "udefra" der bedømmes.

Det er universiteterne, der tilrettelægger prøverne. I takt med genåbning af samfundet forventer Censorformandskabet dog, at prøverne kan afvikles som forud for COVID-19 epidemien. Dog kan der være visse eksaminer eksempelvis i forbindelse med udstationering eller udenlandske studerendes rejsemuligheder, som må afvikles som on-line eksamen.

Fagkvalifikation for censorer

Både censor- og eksaminatorindberetninger indeholder ind imellem kommentarer om, at match mellem eksamensopgaven og censors fagkvalifikationer ikke er optimalt. Med henblik på at skabe et mere transparent grundlag for allokering af rette censorkompetence til rette censuropgave har Censorformandskabet derfor udarbejdet en ny fagkvalifikation for censorerne. Fagkvalifikationen skal kombineres med en præcisering i fritext af det faglige fokus i en censuropgave. Herved forventes et grundlag til at sikre et bedre match mellem censors kompetencer og censuropgavens faglige fokus. Dette stiller nye krav til både censor og universitet. Universitetet skal i censorrekvireringen tydeligt beskrive den specifikke censuropgaves faglige fokus/emne, mens censor nøje skal vurdere sin egen faglige kompetence i forhold til den specifikke prøveforespørgsel.

Den nye fagkvalifikation implementeres ved beskikkelse af censorkorpset for 2022-26 således, at censorernes ansøgning om beskikkelse vil ske i henhold til 17 mulige fagkvalifikationer (samt 2 sprogspecifikke kvalifikationer for henholdsvis fransk og spansk) for Censorkorpset for Erhvervsøkonomi samt 68 mulige fagkvalifikationer for Censorkorpset for HD-uddannelserne (kvalifikation ansøges pr. HD-linje). Censorformandskabet forventer, at omlægningen over tid vil resultere i en højere kvalitet af censuropgaven, men også at især beskrivelsen af den enkelte censuropgaves faglige fokus vil kræve en vis implementeringstid hos universiteterne.

Assurance of Learning

Nogle universiteter (CBS, SDU og Aarhus BSS) har i forbindelse med deres respektive kvalitetsarbejder udarbejdet specifikke skemaer til afrapportering af den enkelte studerendes opfyldelse af specifikke læringsmål. Universiteterne har ønsket disse rapporteringsskemaer udfyldt af censor i forlængelse af den studerendes eksamen.

Censorformandskabet har fuld forståelse for universiteternes ønske om, at censorerne understøtter universitetets kvalitetsarbejde. Censorformandskabet finder imidlertid, at denne særlige kvalitetssikringsopgave skal honoreres og gerne indarbejdes i de nuværende rapporteringsprocesser.

Censorformandskabet har via censorkorpsets medlemmer erfaret, at udfyldelsen af AOL-skemaet har et omfang af minimum 10 minutter pr. studerende. Censorformandskabet finder, at selvom universiteterne vurderer denne ekstra opgave som en mindre opgave, har de senere års stadig beskæring af honoreringen af censorarbejdet medført, at det ikke er muligt at tilføre endnu en opgave uden samtidigt at øge honoreringen.

Censorformandskabet har løbende drøftet skemaet med universiteterne og foreslået, at evalueringen kan indgå i censorrapporten. Drøftelserne har dog ikke medført, at Censorformandskabet er blevet inviteret til at indgå i en egentlig dialog om, hvorledes en løsning af kvalitetsrapporteringen kan gennemføres. Pågældende universiteter har sendt rapporteringsskemaet til allokerede censorer med ønske om/besked på udfyldelse af skemaerne. Censorformandskabet har derfor skriftligt tilkendegivet overfor universiteterne, at opgaven ligger udenfor bekendtgørelsens beskrivelse af censorernes opgaver. Såfremt censorerne skal medvirke til løsning af opgaven, skal denne honoreres og indarbejdes i eksisterende administrative systemer. Censorformandskabet indgår gerne i et samarbejde om at kvalificere spørgerammen.

Censorformandskabet har endvidere orienteret censorerne om, at Censorformandskabet ikke anbefaler, at censorerne påtager sig den ekstra opgave, som udfyldelsen af rapporteringsskemaerne er.

Efterfølgende har der været afholdt et møde med prodekanerne for de 3 universiteter uden, at der er fundet en løsning. Det er dog fortsat Censorformandskabets holdning, at opgaven bør honoreres og indarbejdes i de nuværende rapporteringstværkøjer, ligesom censorformandskabet fortsat stiller sig til rådighed for arbejdet med at indarbejde AOL-skemaerne i rapporteringen.

3.2. Censorrapporter, statistik og overordnede kommentarer

Censorerne udfylder en censorindberetning efter hver censuropgave/allokering (det vil sige, at en indberetning ofte indeholder flere eksaminationer af samme type). Disse indberetninger samles 2 gange årligt i en censorrapport pr. universitet pr. hoveduddannelse. Kontaktcensorerne er i dialog med de respektive universiteter om censorrapporterne, og det er Censorformandskabets indtryk, at universiteterne arbejder seriøst med håndtering af de problematiske forhold, som censorindberetningerne indeholder.

Nedenstående tabel 1 og tabel 2 for henholdsvis EØ- og HD-området er en opsummering af svarene fra beretningsperiodens censorindberetninger. Tabellerne indeholder antal kommentarer for hvert af de 8 spørgsmål, som censorindberetningen indeholder samt kommentarfeltet Supplerende kommentarer. Endvidere er angivet antallet af vurderingen "ikke tilfredsstillende/nej" for hvert af de 8 spørgsmål samt en procentsats, som er antallet af "ikke tilfredsstillende/nej" vurderinger målt i forhold til alle censorindberetninger.

EØ-området

Omfatter censorindberetninger vedr. alle retninger inden for bachelor-, kandidat- og masteruddannelserne. Samlet er der i beretningsperioden afholdt 4.012 censuropgaver på EØ, og der er afgivet 4002 censorrapporter, hvilket giver en svarprocent på 99,8 %.

De 4002 censorindberetninger indeholder ganske mange – knap 2000 – kommentarer. Endvidere er der 487 vurderinger af ikke tilfredsstillende forhold. 5,1% af censorindberetningerne har vurderingen ikke tilfredsstillende vedrørende "Reelt timeforbrug ved eksamen og censur" – jf. Tabel 1.

De ikke tilfredsstillende vurderinger omfatter primært følgende temaer:

- Over 40% af alle vurderinger af ikke tilfredsstillende forhold vedrører Reelt timeforbrug ved eksamen og censur. Disse negative vurderinger har primært afsæt i:
 - For kort tid afsat til gennemførelse af den mundtlige eksamen - især 15 og 20 minutters eksaminer samt 30 minutters afgangseksaminer
 - Forberedelsestiden harmonerer ikke med opgavernes omfang (antal sider, anvendelse af bilag)
 - On-line eksamens tekniske opstart tager uforholdsmæssigt meget eksamenstid eller medfører forsinkelse i forhold til eksamensplanen/honoreringen
 - Separate møder til forvotering har været indkaldt uden at eksamenstiden er reduceret/censornormen er hævet
 - Udeblivelser honoreres ikke, men tager tid på eksamensdagen
- Problemstillingen omkring plagiering ser ud til at være vokset under corona-situationen og de deraf flere skriftlige hjemmeopgaver. Der opleves dels manglende respons fra universiteternes side ved mistanke dels tydelige instruktioner ved bedømmelse af eksaminer, som er udskudt på grund af plagiering.
- Fortsat vurdering af, at målbeskrivelserne for nogle uddannelseslinjer er for overordnede for andre uddannelseslinjer for omfattende
- Eksterne eksaminatorer har ikke altid nok føling med/er blevet godt nok instrueret i læringsmålene
- Enkelte konkrete uoverensstemmelser mellem censor og eksaminator – typisk begrundet i forskellig opfattelse af læringsmålene
- On-line eksamen er vanskelig at anvende ved gruppeeksaminer med flere studerende, som er koblet op individuelt.

Spørgsmål	Bemærkninger	I alt
Målbeskrivelsen og karakterbekendtgørelsen anvendt ved votering	Antal kommentarer	101
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal 'Nej'</i>	47 (1,2%)
Målbeskrivelse og karakterbekendtgørelsen anvendt ved tilbagemelding	Antal kommentarer	162
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal 'Nej'</i>	97 (2,4%)
Eksamensadministration og information	Antal kommentarer	215
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	73 (1,8%)
Fag- og målbeskrivelse	Antal kommentarer	87
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	40 (1,0%)
Eksamensspørgsmål og eksamenspensum	Antal kommentarer	112
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	24 (0,6%)
Eksamensform og eksamenssituation	Antal kommentarer	202
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	57 (1,4%)
Faglig vurdering	Antal kommentarer	210
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	88 (2,2%)
Reelt timeforbrug ved eksamen og censur	Antal kommentarer	282
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	205 (5,1%)
Supplerende kommentarer	Antal kommentarer	602

Tabel 1. Vurderinger i censorrapporter – EØ

HD-området

Omfatter censorindberetninger for HD-området samlet inkl. alle HD-linjer.

Samlet er der i beretningsperioden afviklet 608 censuropgaver og der er afgivet 607 censorrapporter (altså en svarprocent på næsten 100 %).

Spørgsmål	Bemærkninger	I alt
Målbeskrivelsen og karakterbekendtgørelsen anvendt ved votering	Antal kommentarer	11
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal 'Nej'</i>	2 (0,3%)
Målbeskrivelse og karakterbekendtgørelsen anvendt ved tilbagemelding	Antal kommentarer	21
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal 'Nej'</i>	12 (2,0%)
Eksamensadministration og information	Antal kommentarer	34
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	6 (1%)
Fag- og målbeskrivelse	Antal kommentarer	7
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	1 (0,2%)
Eksamensspørgsmål og eksamenspensum	Antal kommentarer	15
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	6 (1%)
Eksamensform og eksamenssituation	Antal kommentarer	18
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	1 (0,2%)
Faglig vurdering	Antal kommentarer	26
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	12 (2,0%)
Reelt timeforbrug ved eksamen og censur	Antal kommentarer	31
<i>Vurderinger</i>	<i>Antal ikke tilfredsstillende</i>	19 (3,1%)
Supplerende kommentarer	Antal kommentarer	88

Tabel 2. Vurderinger i censorrapporter - HD

Som det ses af Tabel 2 er ca. 1/3 af alle vurderinger af ikke tilfredsstillende forhold vedrørende Reelt timeforbrug ved eksamen og censur. Af kommentarerne specificeres de ikke tilfredsstillende forhold som:

- For kort honoreret forberedelsestid på grund af
 - Besvarelser overskrider det maksimalt tilladte
 - Ingen tid afsat til læsning af eksamensopgaven + rettevejledning
 - Ekstra ikke honoreret møde til forvotering
- Eksaminationstiden kan ikke overholdes, især ved 20 minutters eksamen (3 studerende pr. time)

Også spørgsmålet vedr. "Faglig Vurdering" har givet en del kommentarer vedrørende ikke tilfredsstillende forhold blandt andet:

- Lavere fagligt niveau end vanligt – kan være effekt af on-line undervisning?
- Studerende har vanskeligt ved at identificere relevant teori i forhold til casen
- De studerende gengiver modeller uden at forstå, hvad modellen kan anvendes til i erhvervsøkonomisk sammenhæng.

Antallet af svaret "nej" vedrørende Anvendelse af målbeskrivelse ved tilbagemelding er stort set alle relateret til skriftlig prøve, hvor der ikke er tilbagemelding.

3.3. Eksaminatorrapporter, statistik og overordnede kommentarer

Tilsvarende censorindberetningerne laver den enkelte eksaminator også en indberetning vedr. den enkelte censor. Eksaminatorindberetningerne samles og anvendes på samme måde og i samme arbejdsproces som censorrapporterne. Eksaminatorindberetningerne anvendes som et vigtigt redskab i kvalitetssikringen af censorernes arbejde og tjener endvidere som talerør for eksaminators synsvinkel på en eventuel uoverensstemmelse mellem censor og eksaminator.

Nedenstående tabel 3 og tabel 4 for henholdsvis EØ- og HD-området er en opsummering af svarene fra beretningsperiodens eksaminatorindberetninger. Tabellerne indeholder antal kommentarer for hvert af de 5 spørgsmål, som eksaminatorindberetningen indeholder samt kommentarfeltet Supplerende kommentarer. Endvidere er angivet antallet af vurderingen "ikke tilfredsstillende" for hvert af de 5 spørgsmål samt en procentsats, for antallet af "ikke tilfredsstillende" vurderinger mål i forhold til alle eksaminatorindberetninger.

EØ-området

Omfatter eksaminatorindberetninger vedr. alle retninger inden for bachelor-, kandidat- og masteruddannelserne.

Spørgsmål	Bemærkninger	I alt
Match mellem censor og de fagspecifikke kompetencer	Antal kommentarer	164
Vurderinger	Antal ikke tilfredsstillende	25 (0,6%)
Censors forberedelse	Antal kommentarer	119
Vurderinger	Antal ikke tilfredsstillende	13 (0,3%)
Censors adfærd under eksaminationen	Antal kommentarer	142
Vurderinger	Antal ikke tilfredsstillende	21 (0,5%)
Votering i forhold til bedømmelseskriterierne i henhold til målbeskrivelsen	Antal kommentarer	110
Vurderinger	Antal ikke tilfredsstillende	28 (0,7%)
Bidrag i forbindelse med feedback til studerende	Antal kommentarer	115
Vurderinger	Antal ikke tilfredsstillende	17 (0,4%)
Generelle, uddybende kommentarer	Antal kommentarer	488

Tabel 3. Vurderinger i eksaminatorrapporter – EØ

Svarprocenten for eksaminatorindberetning er lidt lavere end for censorindberetning – samlet set på 87,3%, hvor censorindberetningernes svarprocent er 99,7%. Svarprocenten varierer universiteterne imellem på følgende måde:

- RUC: 87,7 %
- AAU: 90,5 %
- SDU: 86,0 %
- Aarhus BSS: 92,4 %
- CBS: 85,3 %

Samlet set vurderer langt de fleste eksaminatorer censors indsats som tilfredsstillende, mens et relativt lille antal eksaminatorindberetninger anfører kritiske kommentarer. Således er der afgivet godt 1100 kommentarer, hvoraf 104 kommentarer (9,1 %) vedrører ikke tilfredsstillende forhold – jf. Tabel 3.

Kommentarerne vedrørende ikke tilfredsstillende forhold vedrører specielt:

- Censors faglighed i forhold til opgavens teoretiske ramme, herunder blandt andet at censors viden ikke er up-to-date
- Censors adfærd under eksaminationen, i form af, at censor fylder for meget, afbryder de studerende og afsporer den faglige dialog
- Modsat er der også kommentarer om, at censor er for passiv, ikke stiller spørgsmål og ikke deltager i feed-back
- Uenighed om, hvordan læringsmålene skal forstås eksempelvis, at to forskellige censorer til samme fag havde meget forskellige holdninger til karaktergivning
- Censors forberedelse.

HD-området

Omfatter eksaminatorindberetninger for HD-området samlet inkl. alle HD-linjer.

Eksaminatorindberetningen når ikke censorindberetningens svarprocent på 100%, men når dog en svarprocent på 93,4%.

Svarprocenten fordeler sig ligesom på EØ-området forskelligt universiteterne imellem:

- AAU: 92,9 %
- SDU: 96,4 %.
- Aarhus BSS: 95,0 %
- CBS: 91,2 %

På HD-området bemærkes det, at eksaminatorerne kun har indberettet 4 ikke tilfredsstillende vurderinger. Til gengæld er der anført ganske mange positive kommentarer.

Spørgsmål	Bemærkninger	I alt
Match mellem censor og de fagspecifikke kompetencer	Antal kommentarer	25
Vurderinger	Antal ikke tilfredsstillende	2 (0,3%)
Censors forberedelse	Antal kommentarer	20
Vurderinger	Antal ikke tilfredsstillende	1 (0,2%)
Censors adfærd under eksaminationen	Antal kommentarer	26
Vurderinger	Antal ikke tilfredsstillende	1 (0,2%)
Votering i forhold til bedømmelseskriterierne i henhold til målbeskrivelsen	Antal kommentarer	11
Vurderinger	Antal ikke tilfredsstillende	0
Bidrag i forbindelse med feedback til studerende	Antal kommentarer	17
Vurderinger	Antal ikke tilfredsstillende	0
Generelle, uddybende kommentarer	Antal kommentarer	61

Tabel 4. Vurderinger i eksaminatorrapporter – HD

Af de 4 vurderinger af ikke tilfredsstillende forhold vedrører 2 forhold censors match i forhold til det fagspecifikke emne. Endvidere er der kommentarer vedrørende:

- Forberedelse: censor anvendte meget lang tid på at rette besvarelserne, hvorved de studerendekom til at vente længe på deres karakter.
- Adfærd: censor stillede den del spørgsmål i grænsen og/eller udenfor fagområdet/opgaven.

4. Ankenævnsarbejdet

En af Censorformandsskabets opgaver er dels at udpege en ankenævnsformand blandt korpsets censorer, herunder formanden selv, dels at bidrage til ankenævnets sammensætning med yderligere en censor. Derudover består ankenævnene af en eksaminator og en studerende, der udpeges af universitetet.

I De Erhvervsøkonomiske Censorkorps er det praksis, at den stedlige kontaktcensor er ankenævnsformand, mens Sekretariatet til universitetet indgiver en liste over 2-5 censorer til en given anke alt efter ankens faglige fokus.

4.1. EØ

Det følgende omfatter klage- og ankesager vedr. alle retninger inden for bachelor-, kandidat- og masteruddannelserne.

Da antallet af bedømmelser varierer kraftigt fra universitet til universitet, er det fra denne beretningsperiode valgt at opgøre klager i procent af bedømmelser, jf. Tabel 5. Tallene viser, at antallet af klager helt generelt må karakteriseres som lavt. Der er dog en signifikant forskel mellem CBS og de øvrige universiteter – og i mindre grad mellem CBS, Aarhus BSS og SDU på den ene side og AAU og RUC på den anden.

Formandskabet danner på den baggrund den hypotese, at universitetets eksamensform inkl. muligheden for at bedømmerne giver feedback i forbindelse med eksamen kan være en medvirkende årsag til, at antallet af klager varierer. Universiteter, der i større grad anvender dels meget korte mundtlige eksaminer på 20 minutter alt inklusive dels skriftlige stedprøver udløser flere klager for, at den studerende kan få en begrundelse for bedømmelsen. Universiteter med eksamensformer med plads til feedback ser ud til at have et lavere klageantal/et lavere klagebehov hos de studerende.

Universitet	Klageprocent
AAU	0,1
Aarhus BSS	0,5
CBS	3,2
RUC ³	0,2
SDU	0,6

Tabel 5. Klageprocent pr. universitet (EØ)

Ankesagsbehandlingen har resulteret i følgende afgørelser:

Type	Medhold	Afvist	Ikke afgjort	I alt
Ankesager	39	50	0	89

Tabel 6. Ankestatistik samlet for EØ

Som det ses, afvises det flere ankesager end der gives medhold i anken. Det kan endvidere konstateres, at forholdet mellem afviste og ankesager, som gives medhold, er ens for 2020 og 2021.

Ankesagsbehandlingen på det enkelte universitet:

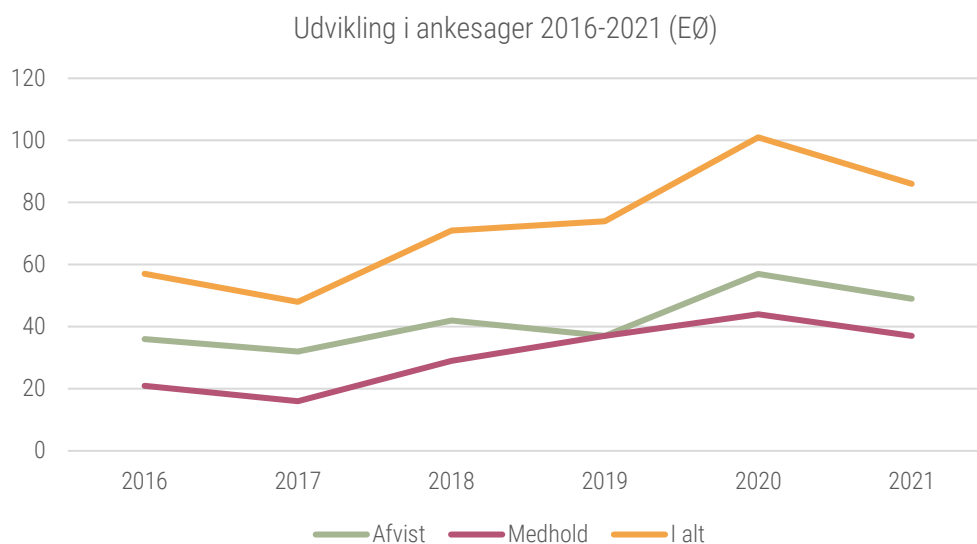
- RUC: Behandlet 2 ankesager, hvor der i begge sager er givet medhold i anken på grund af manglende argumentation for bedømmelsen/manglende afsæt i målbeskrivelsen i bedømmelsen.
- AAU: Behandlet 2 ankesager. Der blev givet medhold til 1 studerende, som var dumpet, og som var gået til reeksamen og havde bestået. AAU fastholdt dog, at ankesagen skulle realitetsbehandles, hvilket den

³ RUC Klageprocenten er opgjort på baggrund af antal eksaminerede studerende jf. registreringen i Censor IT ganget med 3 for at beregne en tilnærmet værdi for antal eksaminationer.

blev. En væsentlig årsag til medhold til den studerende var, at eksaminator og censor ikke henholdt sig til målbeskrivelsen. I den anden ankesag fik den studerende ikke medhold.

- SDU: Behandlet 2 ankesager. Der er bl.a. givet medhold på grund af upræcis kommunikation fra underviserne samt manglende argumentation for de studerendes klager.
- Aarhus BSS: Behandlet 8 ankesager, hvor 7 ankesager vedrørte eksamener med intern censur, mens den ottende ankesag vedrørte en skriftlig eksamen på HA-studiet med ekstern censur. Ankesagerne resulterede i, at 5 studerende ikke fik medhold i deres anke, mens 3 studerende fik medhold, heraf fik 2 studerende medhold på grund af manglende argumentation for bedømmelsen/manglende afsæt i målbeskrivelsen i bedømmelsen.
- CBS: Har hovedparten af landets ankesager, således har 75 ankesager svarende til godt 87 % af de samlede ankesager vedrørt CBS. En del af de sager, der får medhold, vedrører manglende argumentation for bedømmelsen/manglende henvisning til målbeskrivelse og karakterbekendtgørelse i bedømmelsen.

Det kan fortsat konstateres – om end i lidt mindre omfang end tidligere år – at en stor andel af de ankesager, der får medhold, skyldes bedømmernes manglende henvisning til målbeskrivelse og karakterbekendtgørelse. Censorformandskabet nævner tilbagevendende dette for ledelserne på universiteterne ved kontaktmøderne. Censorformandskabet har dog også en opgave med at sikre, at censorerne også altid er opmærksomme på at anvende læringsmål og karakterbekendtgørelse under votering og tilbagemelding til de studerende samt ved udformning af bedømmersvar på eksamensklager - jf. den vejledning i håndtering af eksamensklager, som findes på hjemmesiden.

Figur 1. Udvikling i ankesager for EØ

Som det fremgår af Figur 1 har der været en stor stigning i antallet af ankesager fra 2017-2020. Der er fra 2020 til 2021 sket et markant fald i antallet af ankesager, som hovedsageligt er båret af et fald i ankesager på CBS på ca. 25 %. Umiddelbart har det ikke været muligt at identificere en eller flere årsager til faldet. Faldet er sket under Covid 19-perioden, hvilket kan være en indvirkende årsag, uden at det dog står klart hvorfor eller i hvilken grad. Antallet af anker i 2020 – hvor eksamensperioderne også var ramt af Covid 19-restriktioner – var det højeste i fem år, hvilket modsiger antagelsen. Udviklingen vil derfor fortsat blive fulgt i de kommende år.

4.2. HD

Dette afsnit omfatter klage- og ankesager for HD-området samlet inkl. alle HD-linjer. Klager og anker på HD-området anføres ikke i tabeller m.v., da er ganske få klager og anker, både nominelt og relativt. Det er derfor ikke meningsfuldt at udarbejde en statistik for området.

- AAU: Universitetet opgør ikke særskilt antal klager for HD. Ingen ankesager i beretningsperioden.
- SDU: Opgiver en klageprocent på 0,1. Der er ikke indgivet anker i beretningsperioden.
- Aarhus BSS: Universitetet opgør ikke særskilt antal klager for HD. Ingen ankesager i beretningsperioden.
- CBS: Universitetet opgør ikke særskilt antal klager for HD. Der er på CBS behandlet 3 anker på HD-studierne, hvor 1 er afvist og 2 fik medhold.

5. Fakta om censorkorpset

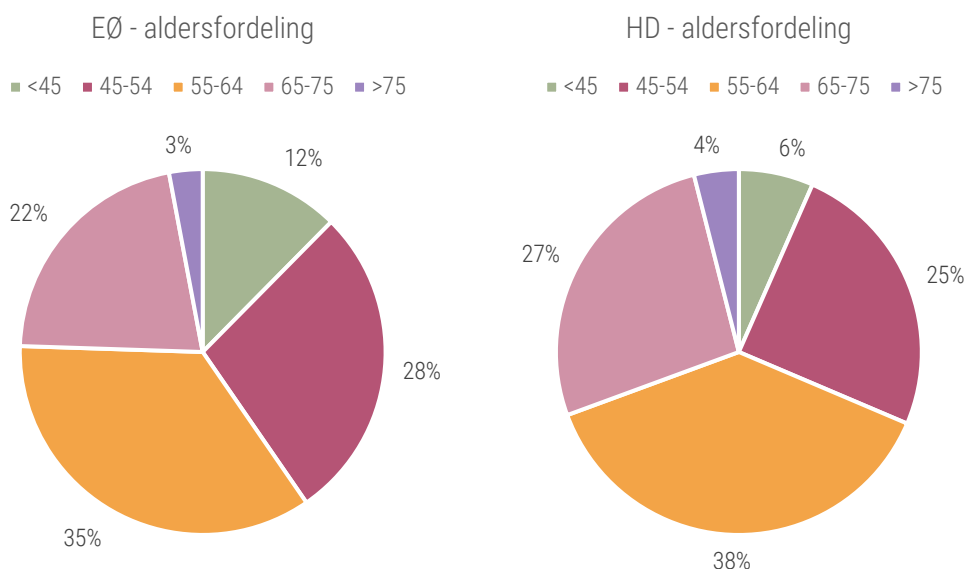
5.1. Censorkorpsenes sammensætning

Pr. 31.8.2021 består EØ-korpset af 911 censorer, og HD-korpset består af 379 censorer. Ca. 90 % af HD-censorerne er også beskikket til EØ-korpset.

Til EØ-korpset efterbeskikkes fortsat to gange årligt, da en meget stor andel af korpsets censuropgaver er koncentreret omkring maj og juni måneder. Der er således behov for et relativt stort korps for at dække denne periode, mens aktiviteten i den øvrige del af året er begrænset.

Kønsbalancen i censorkorpsene er fortsat skæv med en andel af kvinder på 27 % i EØ-korpset, hvilket er det samme som året før. Problematikken skyldes, at der fortsat er en overvægt af mandlige ansøgere i forhold til kvindelige ansøgere. Fra og med beskikkelsesperioden er der behandlet godt 300 ansøgninger fra nye ansøgere, hvoraf kun godt 40 % er indsendt af kvindelige ansøgere. Som det gælder for mandlige ansøgere, gælder det også for kvindelige ansøgere, at ikke alle bedømmes at være kvalificeret til at virke som censor, jf. blandt andet kravene i eksamensbekendtgørelsen.

Med det meget koncentrerede eksamenstryk i maj-juni er der fortsat behov for et stort antal censorer for at have tilstrækkelig kapacitet til at dække behovet for ekstern censur på universiteterne. Derfor er det fortsat nødvendigt overvejende at indstille alle kvalificerede ansøgere til beskikkelse. Med en større andel mandlige ansøgere er det derfor svært at løfte andelen af kvindelige censorer i censorkorpset markant uden at skulle afvise ansøgere alene på grund af køn, hvilket efter Censorformandskabets opfattelse ikke er en saglig grund.

Figur 2. Aldersfordeling i censorkorpsene

Det er i denne forbindelse vigtigt for Censorformandskabet at understrege, at enhver ansøgning først og fremmest bedømmes ud fra faglige hensyn og dernæst ud fra en overordnet betragtning af censorkorpsets samlede faglige og demografiske sammensætning, herunder at der fortsat tilstræbes en ligelig fordeling af kvindelige og mandlige censorer.

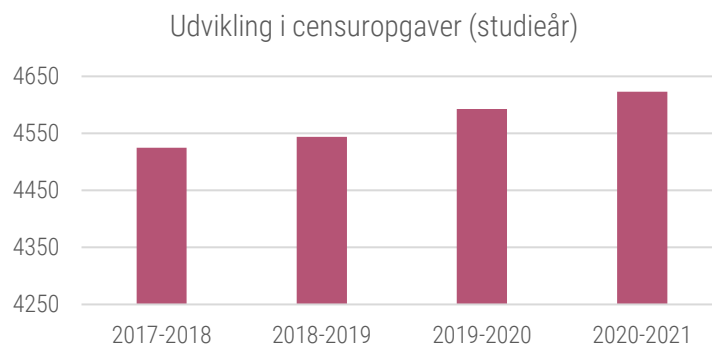
Kønsfordelingen i HD-korpset ændres dog i al væsentlighed ikke i løbet af beskikkelsesperioden, da der på grund af et højt antal censorer i forhold til antallet af censuropgaver ikke efterbeskikkes til dette korpset, og der er således fortsat kun 23 % kvinder i HD-korpset.

Aldersprofilen er for begge korpset i store træk den samme som ved nybeskikkelsen i 2018 med ca. 75 % under 65 år i EØ-korpset. Gennemsnitsalderen i HD-korpset er som forventet jævnt stigende gennem beskikkelsesperioden, da der ikke efterbeskikkes til dette korpset. Se Figur 2 for aldersfordelingen i censorkorpsetene.

Andelen af aftagercensorer er knap 75 % i begge korpsetene respektive. Andelen af aftagercensorer er igen løftet en smule, mens HD-korpset fastholder samme andel, da der ikke efterbeskikkes i forhold til opgørelsen i de seneste årsberetninger.

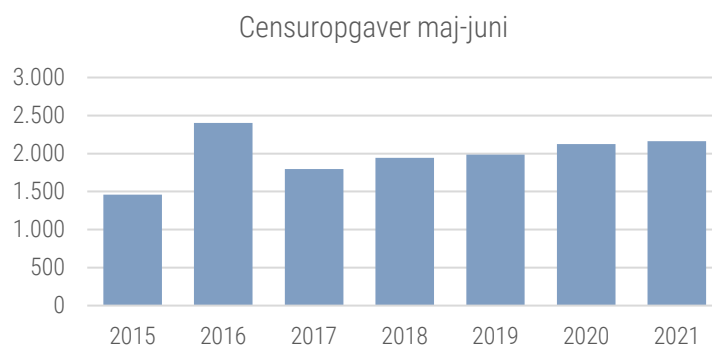
5.2. Censorernes aktivitet

Antallet af censuropgaver er fortsat stigende, jf. Figur 3. Her ses en tydelig stigning i antallet af censuropgaver. 2016 var 'fremdriftsåret', hvor ekstra mange studerende blev færdige som følge af universiteternes ekstra indsats på baggrund af fremdriftsreformen og er derfor en anomali (se Figur 4). Det interessante er, at 'corona-årene' også lader til at have haft effekt på de studerendes eksamensaktivitet, hvor der i 2020 stik mod forventningen blev afviklet 10 % flere censuropgaver i forhold til året før.

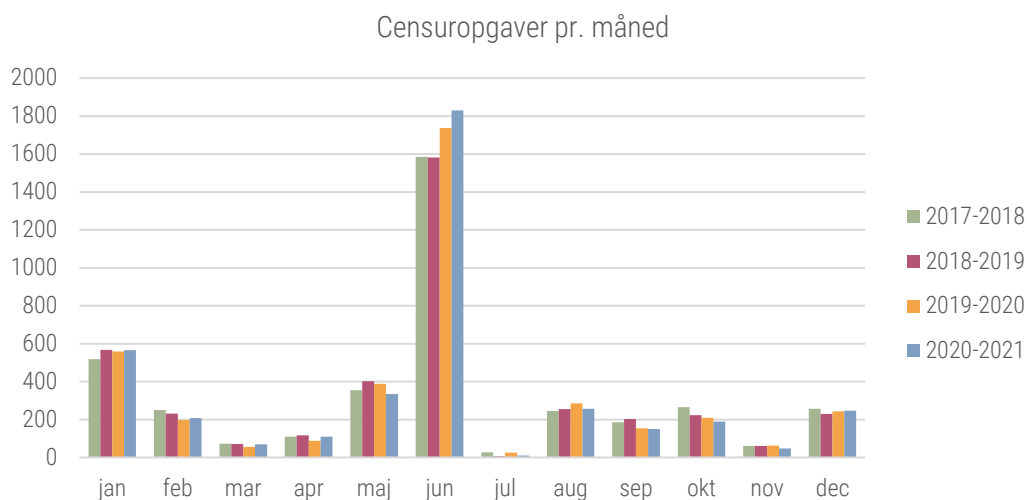
Figur 3. Udvikling i antallet af censuropgaver pr. studieår 2017-2021 (EØ)

Hovedparten af censuropgaverne er – siden fremdriftsreformen blev implementeret – placeret i maj-juni, som det kan ses af Figur 5. Selvom fremdriftsreformen principielt ikke er gældende i samme omfang som ved indførelsen, er effekten af den stadig tydelig i universiteternes planlægning af censuropgaverne. Der kræves derfor et meget stort censorkorps til en indsats i en relativt kort periode.

Figur 4. Udviklingen i antallet af censuropgaver i maj-juni (EØ)

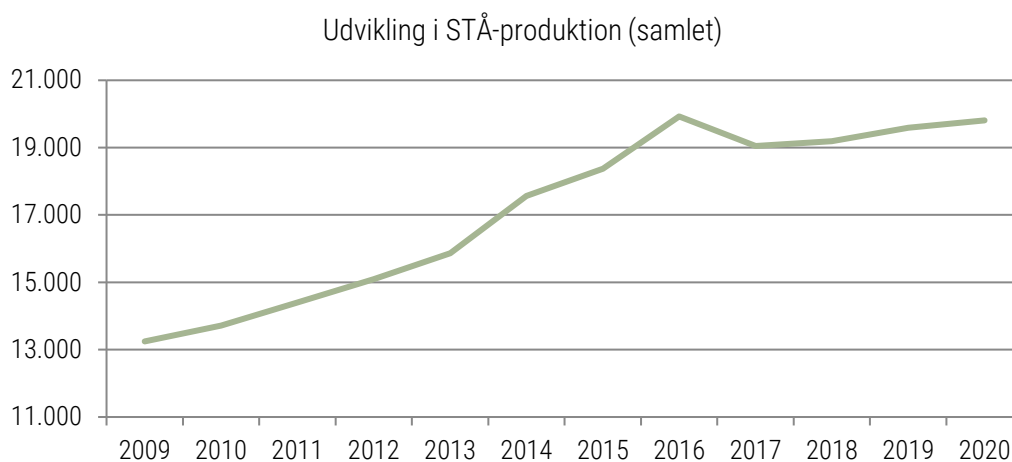
Antallet af censuropgaver er dog ikke et fast mål for aktiviteten, da censuropgaverne kan have forskellig størrelse, ligesom planlægningsmæssige forhold kan have indflydelse på antallet af censuropgaver. Det vurderes dog, at udviklingen er signifikant – og i øvrigt også understøttes af udviklingen i STÅ-produktionen, jf. Figur 6 nedenfor.

Figur 5. Censuropgaver pr. måned 2017-2021 (EØ)

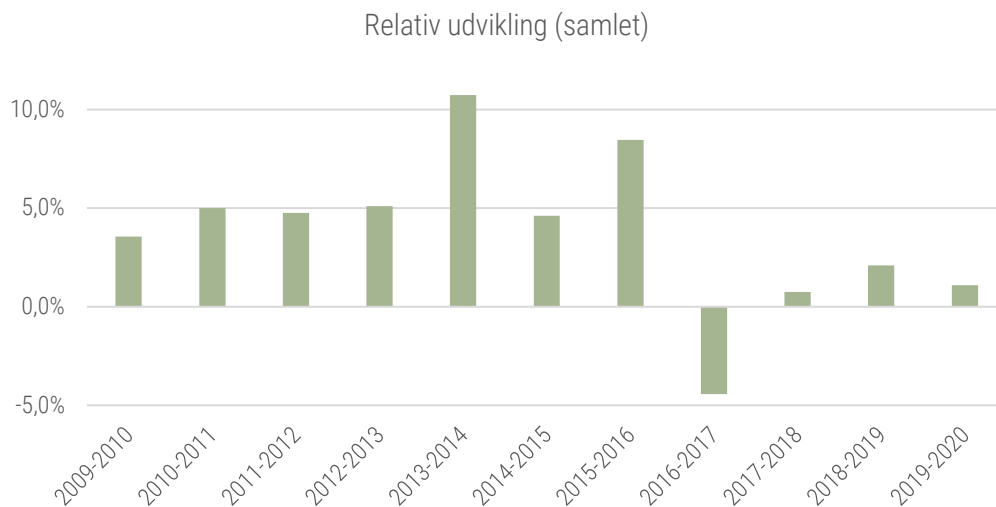
5.3. Udvikling i STÅ-produktionen

EØ-uddannelserne

Figur 6. Udvikling i STÅ-produktionen 2009-2020 (EØ)

Udviklingen i produktionen målt i STÅ (se Figur 6) viser fortsat en opadgående kurve, dog med et fald i 2017, som kan forklares med fremdriftsindsatsen, jf. ovenfor. Stigningstakten har dog de senere år været noget mindre (se Figur 7), hvilket blandt andet skyldes dimensionering af uddannelser og nedlæggelse af visse engelsksprogede uddannelser.

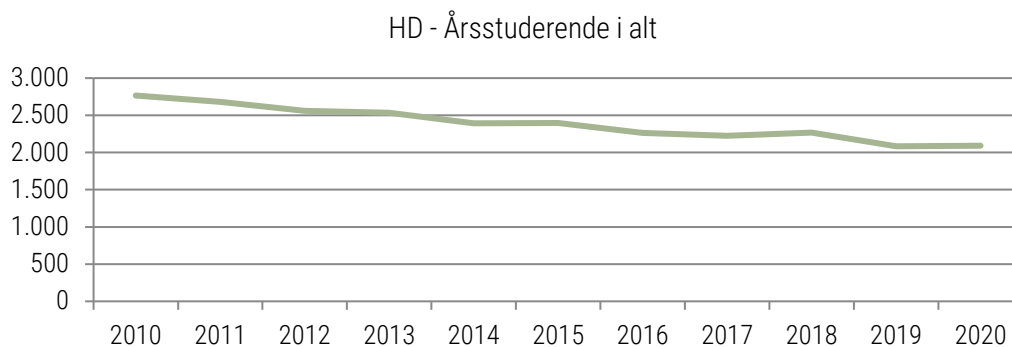

Figur 7. Relativ udvikling fra år til år 2009-2020

HD-uddannelserne

For HD's vedkommende er billedet det modsatte. Det kan konstateres, at aktiviteten er jævnt faldende, og området er reduceret med knap 10 % i perioden 2009-2020 (se Figur 8). På baggrund af den faldende aktivitet blev antallet af HD-censorer allerede ved beskikkelsesperiodens start reduceret, ligesom der ikke foretages løbende efterbeskikkelse til HD-uddannelserne.

Det nuværende niveau og udviklingstendensen betyder også, at mængden af censorer til HD-uddannelserne sandsynligvis vil blive reduceret yderligere ved næste beskikkelsesrunde.

Figur 8. Udvikling i årsstuderende 2009-2019 (HD)

5.4. Beskikkelser (efterbeskikkelser i perioden)

Der er foretaget efterbeskikkelser i beretningsperioden. Der er efterbeskikkelse 36 ansøgere fordelt på 14 kvinder og 22 mænd. Antallet af efterbeskikkelser er lavere end normalt i perioden, da der ikke er efterbeskikkelse i foråret 2021 på grund af forberedelse af den samlede ansøgningsrunde til den kommende beskikkelsesperiode 2022-2026.

Der tilstræbes fortsat en ligelig fordeling mellem kvindelige og mandlige censorer i censorkorpset, og der er i beretningsperioden lavet en særlig indsats for at få flere kvindelige ansøgere. Dog har der fortsat været en lille overvægt af mandlige ansøgere, hvilket derfor også afspejler sig i kønsfordelingen i beskikkelserne. Jf. også afsnit 5.1.

6. Afsluttende bemærkninger

Censorformandskabet har følgende opmærksomhedspunkter:

- Omend on-line eksamen har været et velfungerende værktøj til at gennemføre mundtlige eksaminer under corona-situationen ønsker Censorformandskabet, at mundtlige eksaminer gennemføres med fysisk tilstedeværelse af den/de studerende, eksaminator (-ere) og censor. Fordelene ved fysisk eksamen vurderes langt at overstige fordelene ved on-line eksamen.
- Plagieringskontrollen har været særligt udfordret under den øgede brug af on-line eksamen og specielt ved take-home-assignments. Den øgede fokus på plagiering/snyd har understreget vigtigheden af ensartede retningslinjer og konsekvens af plagiering, og Censorformandskabet vil endnu engang opfordre universiteterne til at have fælles fokus på plagieringskontrol og konsekvens.
- Censorformandskabet konstaterer en øget indberetning af kvalitetsproblemer med mundtlige eksaminer af 20 minutters varighed og for afsluttende eksaminer af 30 minutters varighed. Der er for lidt tid til, at eksamination, votering og feed-back kan gennemføres i en kvalitet, som sikrer ensartethed og pålidelighed. Censorformandskabet vil derfor opfordre universiteterne til, at almindelig mundtlig eksamen med ekstern censur som minimum har en varighed af 30 minutter pr. individuel studerende, mens afgangsopgaver skal have en varighed af minimum 45 minutter pr. individuel studerende. For gruppeeksaminer kan den samlede eksaminationstid være mindre end 30/45 minutter multipliceret med antal studerende.
- Omlægningen af censorallokeringen til at ske på baggrund af dels de nye fagkvalifikationer dels specifik beskrivelse af censuropgavens faglige fokus vil stille store krav til såvel censor som universitet/eksamensplanlægger. Censor skal vurdere egen kvalifikation i forhold til den ønskede faglighed og universitet/eksamensplanlægger skal præcist beskrive det ønskede faglige fokus. Censorformandskabet håber, at universiteterne sætter fokus på implementeringen af den nye procedure, ligesom Censorformandskabet søger at øge censorernes opmærksomhed på egne faglige kompetencer.
- Den direkte omkostning til at drive censorinstitutionen er reduceret over de seneste 2 formandskabsperioder, selvom STÅ-produktionen i samme periode er steget. Dette har resulteret i, at omkostningen er faldet med ca. 25% pr. STÅ.